

Dokumentasjon, målet med prosjektet og gjennomføringen.

Når vi startet prosjektet var vi enige om at det var to forhold som var viktige.

Det ene var å dokumentere taket før restaurering. Hvordan var taket konstruert og tekket og med hvilke materialer, herunder også å få tidfestet uttak av tømmer og sannsynliggjort tidspunktet for når fjøset var reist.

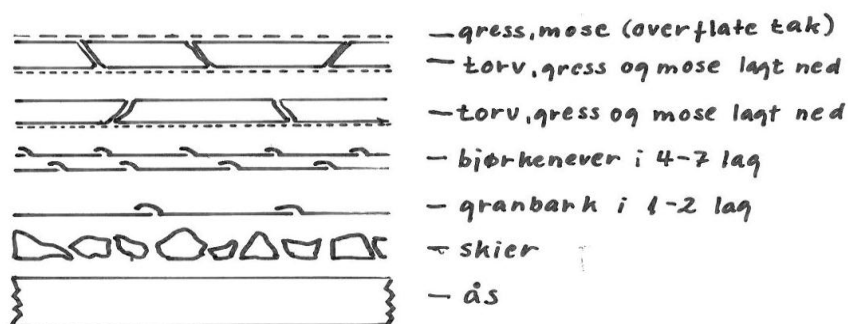
Det andre var å legge på igjen skiene når taket var restaurert, flette granbark og legge på granbarken som tekking, alt etter slik det var gjort originalt.

Det tredje ville være å legge på bjørkenever og torv, hvis dette var forenlig med slik eier ville ha resten av taket og hvordan og i hvilket tempo resten av taket skulle legges. Altså eiers ønske om et helhetlig uttrykk var førende.

Vårt mål og ønske var fortsatt at vi skulle legge tilbake et originalt tak på det området av taket vi hadde til rådighet, men for prosjektet sin del var det nok å legge skier, flette granbark og legge denne i et originalt mønster. Framdriften med hensyn til været og legging av resten av taket ble til slutt førende for sluttresultatet ved at vi valgte å avslutte prosjektet når vi hadde lagt på ny granbark lik originalen.

Dokumentasjon av det gamle taket.

- Taket var, på et forholdsvis ujevnt underlag av tettvokste skier av gran, tekket med granbark. Denne lå med forholdsvis liten overlappning fra nord til sør, og ikke mer enn med én overlappning i begge retninger. Laget med granbark er derfor mest sannsynlig lagt ut over undertaket/skiene for å få et jevnere og mer skånsomt underlag for bjørkeneveren. Det var ikke tegn til at det var brukt mose mellom skiene for å tette og for å få et bedre underlag for granbarken.
- Granbarken var deretter dekket til med flere lag med bjørkenever. Antall lag varierte nok noe, men opp til 7 lag lagt med overlappning fra nord til sør etter kjent leggemønster.
- Til slutt var taket tekket med torv i 2 lag med gress og mosedelen ned. Det var ikke lagt noen form for avslutning med steiner i ytterkantene av taket. Stedvis var det lagt torv i 3 lag, mest sannsynlig for å få en så slett overflate på taket som mulig da skiene var av svært forskjellig utforming og diameter.

Sluttkommentar.

De mål vi hadde med dette prosjektet, de forhold vi ønsket å se nærmere på og de valg vi gjorde under veis i prosjektet har vi lyktes med. Vi har dokumentert det gamle taket, vi har gjort faglige vurderinger og vi har gjort de nødvendige praktiske øvinger og arbeid som måtte til for å videreføre kunnskapen. Eier ville at taket visuelt skulle ha et enhetlig uttrykk, både med torv, vindskier og vannbord. Dette har vi i prosjektet full forståelse for. Vi valgte dermed å avslutte vårt prosjekt med at vi la skier og granbark på en del av taket.

Når vi valgte å ha med en forholdsvis lokal tradisjonsbærer, Oddbjørn Myrdahl, så var dette et bevisst valg. Han hadde kunnskapen og erfaringen vi trengte og vi hadde erfaring med han som en god kunnskapsoverfører.

Når vi samtidig valgte å ha med fagpersoner for å tilegne seg kunnskapen fra Maihaugen Stiftelsen Lillehammer museum, så var dette også med tanke på at prosjektet og objektet var lokalisert i regionen.

Med denne lokale tilnærmingen til prosjektet, vil Norsk håndverksinstitutt anbefale at det settes opp et mindre bygg, eller deler av et bygg, som eksempel på bruk av granbarktak som tekking/undertekking på museet. Bruken av granbarkflak som tekking/deler av tekking er ikke godt kjent blant hverken menigmann eller dagens håndverkere.

En fylldig rapport fra prosjektet beror hos Norsk håndverksinstitutt.